

Små felsteg i lovande budget

Sydsvenskan den 17 april 2007

Finansminister Anders Borg (m) såg under gårdagen mycket nöjd ut med den budgetproposition som regeringen lämnade till riksdagen. Det är lätt att förstå varför.

Sveriges ekonomi är stark och de offentliga finanserna ännu starkare. Intäkterna från försäljningen av statliga företag kommer att späda på budgetöverskottet. När statsskulden minskar med dramatisk hastighet är det lätt att glömma hur den riskerade att explodera under 1990-talets början.

Regeringens övergripande mål är att få fler människor i arbete. Det målet är inte svårt att uppnå i dagens högkonjunktur, men den nya politiska färdriktningen bidrar utan tvekan till att arbetslösheten och bidragsberoendet sjunker.

Förutom att ytterligare stärka de offentliga finanserna innebär detta att tiotusentals människor klarar av något som de inte gjorde tidigare: att försörja sig själva. Genom att systematiskt återupprätta den så kallade arbetslinjen gör den nya regeringen så här långt ett gott och viktigt arbete. Som ekonom är det lätt att hålla med om att det skall löna sig att arbeta.

Men även om arbetsmarknadspolitiken som helhet verkar gå i rätt riktning kan man tyvärr skönja en ensidig fokusering på utbudet av arbete. Hittills handlar alliansens politik för mycket om att människor skall tjäna på att arbeta och för lite om att företag skall tjäna på att anställa dem.

Arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorins (m) märkliga uppfattning att regleringar på arbetsmarknaden inte påverkar viljan att anställa personal är ett liknande problem. Och små riktade satsningar på kvinnors och invandrades företagande gör på det stora hela varken från eller till för hur attraktivt det är att starta och driva företag i Sverige.

Sänkt arbetsgivaravgift för ungdomar mellan 18 och 24 år och intentionen att införa en liknande sänkning för vissa tjänstenäringsringar kan nog ge positiva effekter. Skatter och avgifter har drivit upp priset på att anställa ungdomar och tjänstepersonal för högt. Baksidan är att det alltid ligger en fara i att tillgripa särlösningar för enskilda branscher. Även om undantagen är välmotiverade finns risken att andra särintressen börjar kampanja för egna undantag som inte är samhällsekonomiskt motiverade.

Trots att regeringen prioriterar arbetsmarknaden i sin budget är det förmodligen avskaffandet av förmögenhetsskatten och den statliga fastighetsskatten som kommer att lämna avtryck i historieböckerna. Få torde sörja förmögenhetsskatten som närmast har överlevt sig själv med magra skatteintäkter på 6 miljarder kronor om året, omfattande skatteplanering och kapitalflykt ur landet.

Med fastighetsskatten är det annorlunda. Skatteintäkterna är fyra gånger större och leder inte alls på samma sätt till att människor ändrar sitt beteende för att undkomma skatten. När skattebortfallet dessutom skall kompenseras med höjd reavinstkatt blir det riktigt illa. En

sådan skattehöjning riskerar att låsa in människor i deras bostäder. Ju högre skatten är desto mindre lockande blir det att sälja sin bostad. Med tanke på den låga rörligheten på bostadsmarknaden i många städer tar regeringen ett steg i fel riktning. Kanske hade det varit bättre att istället sänka reavinstskatten men ta bort uppskovsmöjligheten vid försäljning.

De felsteg som vårbudgeten innehåller skall dock inte förstoras upp allt för mycket. Viktigast är den konsekventa inriktningen på att få fler människor i arbete. På lite längre sikt är det arbetet så mycket viktigare än vem som idag vinner eller förlorar några hundralappar i månaden.

HENRIK JORDAHL